

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
 Dumineca 12 Octomb. st.v.
 24 Octomb. st.n.

Va esi joi'a și duminec'a.
 Redacțiunea în
 Közép-utca nr. 395.

Nr. 78.

ANUL XVII.

4880.

Pretul pe unu anu 10 fl.
 Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
 de anu 2 fl. 70 cr.
 Pentru Români'a 2 galbeni.

Discursul V. Babeșu

prin care, în calitate sa de vice-presedinte, a deschis adunarea din Sibiu a Societății pentru fondu de teatru romanu :

Șciindu chiamarea și avându fericirea, de a deschide și conduce această frumoasă adunare, îmi simtu de placuta datorinția, a atinge câteva cuvinte ocazionale asupra scopului întreprinderii noastre, cu atât mai vârtos, căci multi sânt încă în națiune, chiar între cei din inteligentia, cari se pare a nu le fi petrunsu bine.

Este vorba de fondu pentru teatru naționalu românesc.

Ce va se dica acesta?

Iéa-ve dnelor și dnilor, ide'a, precum am priceput'o eu din capul locului și precum astadi o pricepe și comitetul centralu al dvóstre.

Lucrăm la adunare de mijlôce pecuniare, cu cari sê se póta inființia și susține — o școlă practica pentru poporu; — o școlă, unde prin representațiuni viue, adeca prin produțiuni personale și factice înainte ochilor poporului nostru — va se dica, în cel mai eficace modu de instrucțiune, prin exemple intuitive, deșteptătoare de spirite și îndulcitoare de inime, sê se arete poporului nostru valôrea vârtutilor, însemnatatea evenimentelor și faptelor celor mari din viația — atât cea privata cât și cea poporala și sociala, precum și urmările cele triste și neevitabile ale greșelelor și vitielor, ale retacirii și distrucțiunei omenesci; astfel luminarea poporului în viația inspirându-l și conducându-l spre scopurile cele mari și sublime ale societății organizate, ce se numesce statu; îndemnându-l la progresu, dezvoltare, cultura, la fapte publice și private, bune și frumóse; de alta parte ferindu-l de retaciri și stricacțiune. Tóte aceste intru nobilisarea proprie a poporului — prezentu și viitoriu, în care nobilisare se cuprinde propriamente fericirea în această viația, pe acestu pamântu.

Multi popóre pe această cale, prin această școlă, s'au dezvoltatu și urma a

se dezvoltă, astfel stralucindu și simțindu-se fericite între celelalte — și mai multe remase înderet în școl'a vieții.

Dar la noi se vede, că pentru acestu scopu, pentru această școlă, considerându starea noastră ticalósa, seraci'a și împilarea, în care ne aflăm, mijlôcele ne-

Kelly, capitanu de banditi în Australia.

cesare nici odata nu le vom ajunge. Cei inspirati de acestu pesimismu, credu cumca noi, pentru scopul nostru avemu în vedere ridicarea de palate teatrale mari la diferite puncte ale locuințelor poporului nostru. Ei se înșela. Ținta noastră este cu totul alta; este, ca în data ce vom avé unu venitu siguru de 6—7000 fl. la anu, să procurăm decoratiuni și costume și mijlocele necesare de transportu, să procurăm — prin premie — piesele necesare, să primim cu câte 3—4000 fl. o societate teatrala, buna, ambulanta, și s'o tramitemu să faca școl'a mai sus atinsa din ținutu în ținutu printre poporu.

Spre acestu scopu mijlocele de buna sêma le vom procura cât mai curând. Deja de 9 ani, de când există această societate, avemu adunata o suma de 24 mii fl. la care singuri trei domni Mocionescii au contribuitu cu peste 9000 fl. Averea noastră în 10 ani normalmente va fi duplicata și în cel multu 12—20 de ani va fi în stare a ne da sum'a venitelor necesare; ier deca ceriul s'ar îndurá, să ne dee timpuri mai bune și pentru câmpu și pentru politica, apoi chiar în 5—6 ani am puté fi în stare de a ne deschide școl'a cea dorita.

Dar, astadi pe multi i îngrigescu și descuragieza pedecile politice ce se ivescu de sus! Nici de aceste să nu ne spariamu. Ve facu atenti, că statutele nostre chiar de ministeriul de astadi sânt aprobate; ier încât pentru aparițiunile mai nòue de pedece în contra teatrelor nemaghiare, cutezu a-mi spune solenelu convicțiunea, că acele sânt productul unui închipuitu pericol din partea naționalităților. Este naturalu, că omul, și de asemenea și poporul, în momentele de temere și frica, se escéda în apanare. Dar această nu ține, decât pâna se convinge despre greșel'a sa. Putemu să fimu cu totii convinși, că de îndata ce domni maghiari dela putere se vor încredința, că dezvoltarea și cultur'a poporului român u nu este pentru densii și patri'a noastră unu pericolu; ci este unu evidentu folosu, o siguranția a existinței și prosperării comune, tocmai atât de puțin ne vor împedecá dezvoltarea și cultur'a, cât de puțin Românul, convinsu pe deplin de importanția națiunii maghiare pentru sine, ar fi în stare a împedecá dezvoltarea și cultur'a acesteia și a-i periclitá existinția. Apoi în această privinția deja ni se ivescu pe orisonu unele puține raze a aurerei, care curând trebuie să lucească în deplina putere și apoi să ne resara sòrele adevêrului, dreptății și frațietății din partea întregii națiuni maghiare!

Rogu pe on. adunare, să se petrunda de aceste rațiuni logice, de atâte ori comprobate prin esperinția popòrelor, astfel apoi inspirati cu totii, întru acestu înțelesu să facemu propaganda pentru scopul nostru cel frumosu, carele în adevêru este atingibilu, siguru și curând.

În fine dau expresiune neplăcerii, ce are comitetul centralu prin procesele ce, din mandatul adunărilor generale, a trebuitu să faca mai multor subscriitori de sume însemnate, pe cari mai apoi au refusat a le respunde. „Sânt barbati, căror le place a figurá ca Români mari și plini de devotamentu către națiune, și cari totusi, prin advocati straini, înaintea judecatoriei din Budapesta nu s'au sfiitu a ne atacá și compromite întreprinderea și scopul în cel mai nerușinosu modu! Dar ofertele la noi se facu din cea mai libera voia, și nime nu cere ca cineva să se încorde pung'a peste puținia. Când înse unu omu maturu se deobliga, țina-si parol'a, macar cu sacrificiu. Acesta pretinde caracterul de barbatu de Român seriosu!”

Dupa aceste cuvinte președintele bineventându pe cei veniti din afara, din departare și salutându pe toti cei adunati, declará ședinția I de deschisa.

DI V. Romanu

a respunsu la discursul acesta astfel :

„Domnule președinte! Onorabila adunare! Istori'a ne dovedesce la fia-care pagina, că popòrele seu mergu înainte, seu moru. Alta alternativa nu esista.

În cursu de 1800 ani națiunea româna a datu tóte probele de putere de viétia neperitòre, ier în secolul nostru ea și-a afirmatu existinția în concertul popòrelor, cari mergu înainte, cari sânt în progresu și cari aspirá la unu viitoriu mai bunu.

În deosebi poporul român u din Austro-Ungari'a. îndata dupa scuturarea jugului sclaviei, s'a pus, a-si creá și asigurá unu câte unu factoriu progresului seu.

Teatrul, fiindu unu din acesti factori, nu puté să lipsesca din primele obiecte de îngrigire ale poporului nostru.

Avisati fiindu noi mai multu ca ori carele dintre popòrele conlocuitoare la propriile puteri, partea cea mai mare a operei progresului cade la noi în sarcin'a inițiativei private.

Unu frumosu productiu al acestei inițiative este, domnilor, „Societatea pentru fondu de teatru român u”, pe care, reprezentata în adunarea ei generala de astadi, avemu fericirea, a o saluta în mijlocul nostru.

Importanția teatrului în timpul de față nu mai e de desbatutu. Ori ce omu inteligentu recunòsce, că teatrul este icón'a societății și unu dintre cele mai puternice elemente civilizatoare.

De aceea vedemu teatrul înflorindu la tóte națiunile începându dela Indiani, cari cu 1500 ani înainte de Christos ajunsera la o dezvoltare considerabila în cultura și pâna în timpurile nostre.

Nu credu deci, să mai fia astadi omu inteligentu, care să nu recunòsca aceste adevêruri stabilite prin geniuri nemuritori ca Aeschiles, Sofocles, Euripides, Moliere, Shakespeare, Schiller, Göthe și alții.

Înse deca teatrul în generalu cauta a ridicá virtutile și moralitatea, cu atât mai mare este influinția teatrului naționalu asupra unui poporu cu simțemintele naționale adormite prin asuprire.

Acésta o putemu vedé foarte apriatu la frații nostri de dincolo, unde abiá la începutul secolului presentu s'au facutu niște timide încercări pentru înființarea unui teatru naționalu; căci despotismul se teme de influinția deșteptătoare a teatrului.

Acésta am putut-o vedé în Franci'a pe timpul lui Napoleon III, unde reprezentațiunile „Musei de Portici” erau oprite, pentru că ațitau poporul la revoltă contra autocratului.

Acésta o putemu vedé la noi chiar, unde șovinismul maghiaru tremurá de frica la singura cugetare a unui teatru naționalu.

Asá dara în fric'a asupritorilor de teatru naționalu se pòte vedé foarte apriatu influinția lui asupra unui poporu.

Și despotismul are dreptate să se tēma, căci poporului, în care dórme simțiu naționalu, i ajunge să veda umbrele stramoșilor sei gloriosi aparēndu pe scena, pentru ca sufletul înjositu să se ridice cu putere, amoru propriu naționalu adormitu prin batjocuri și despretiu să se redeștepte.

Ieta Domnilor problem'a maretia a „Societății pentru fondu de teatru român u”, care a venitu astadi la noi, ca să punemu înca o pētra fundamentala la edificiul maretiu, care înaintēza încetu dar înaintēza siguru.

Cu astfel de idei ati venitu, domnilor, în sinul Sibiiului atât de iubitoru și cunoscătoru de arte! Și cu astfel de convingere Români din Sibiiu ve saluta prin mine : Bine ati venitu!”

R a t i o c i n i u l

cassariului Societatii pentru fondu de teatru romanu
dela 8 septembrie 1879 pana la 30 septembrie 1880.

P e r c e p t e l e.

	in bani fl. cr.	in papire fl. cr.
8/9 1879. Cu incheierea socotelor la 8 sept. 1879 pentru adunarea generala din Blasu s'a aretatu sta- rea cassei cu	27 90	14763 56
15/9. Dela dl George Popu ca re- sultatu a balului tinutu in 17 nov. 1878 in Alba-Iulia pentru fondul teatr.	44 —	
28/9. Obligatiunea rur. Ard. nr. 18959		50 —
22/10. Venitul dela Adunarea gene- rala din Blasu	240 —	
Esc. Sa mitropolitul dr. Ioan Vancea doue oblig. rur. Ard. nr.ii 65476 si 69378 a 100 fl. (1/1 1880)		200 —
Contragendu-se sumele elocote la Albina cu libelele 101, 314, 495, 534, 683, 701, 907, 1199, 1516, 1568 in suma de 8761.90 si adu- nandu-se si interesele dela Albi- na per 16/9 1879 cu 113.06 s'au comulatu in libelul nr. 1568 in suma de		8874 96
Totu in acestu libelu nr. 1568 s'a depusu suma remasa dela Blasu de 240 fl. dupa detragerea remu- neratiunii secretariului cu 100 fl. restul de		140 —

E r o g a t e l e.

	in bani fl. cr.	in papire fl. cr.
8/9 1879. Posporto pentru espeda- rea socotelor	— 20	
15/9. Porto 3 cr. si Queta 5 cr.	— 8	
28/9. Pentru oblig. rur. Ard. nr. 18959	44 15	
22/10. S'a platitu secretarului Ios. Vulcanu remuneratiunea votata la Blasu	100 —	
S'au scosu cele deice libele nr.ii 101, 314, 495, 534, 683, 701, 907, 1199, 1516, 1568		8761 90
S'au elocatu la Albina in libelul 1568 banii 240 remasi dela adu- narea din Blasu dupa scoterea remuneratiunii secretariului cu 100 fl. restul	140 —	
21/12. Se scotu amortisările facute de dl Iosif Vulcanu a conto sub- scriptiunii sale pro 1878 si 1879 a 25 fl. remanendu actiunea sa dela Albina depusa aci numai pentru restul de 25 fl. (vedi soc. anteriori)		50 —
Spesele pentru materialele etc. im- preunate cu manipularea cas- sei dela 8 sept. pana astadi	2 47	
Suma :	286 90	8811 90

Astadi reveđendu-se cassa pentru
predarea dela cassariul vechiu dl
I. c. de Puscariu la noul cassariu
Georgiu Serbu s'a incheiatu bi-
lantul in urmatoriul modu :

	in bani fl. cr.	in papire fl. cr.
I. Perceptele de sus in suma	311 90	24028 52
II. Erogatele laterali „ „	286 90	8811 90
III. Remane starea cassei.	25 —	15216 62
La olalta		25 —
Face starea cassei		15241 62

Cari astadi s'au predatu si s'au primitu adeverimu.
Budapesta 21 dec. 1879.

I. c. de Puscariu m. p. amu predatu.

George Serbu m. p. amu primitu.

V. Babesiu m. p. control.

Ales. Mocioni m. p. ca martoru.

Primindu cu diua de 21 decembrie 1879 cassa dl
cassariu nou George Serbu densul au continuatu :

	in bani fl. cr.	in papire fl. cr.
Latus. 1. Perceptelor cu	311 90	24028 52
2. Erogatelor cu	286 90	8811 90

P e r c e p t e.

25/12 1879. Prin dl Iosif Vulcanu dela dl Iosif Ciurca Bucuresci	50 —	
26/12. Prin dl Iosif Vulcanu dela dl Gavril Popu canonicu in Lugoşu tacsu de membru pe unu anu	6 —	
10/2 1880. Dela dl Pavel Fiscea invet. in Ciclova-mont. rata prima a sumei de 50 fl. conform obli- gamentului din 6/8 nov. 1879	12 50	
14/2. Pentru cuponele despre obli- gatiuni conform socotei I 11 fl. 2 cr., II 19 fl. 28 cr., III 74 fl. 10 cr.	104 40	
8/3. Prin dl Ludovicu Ciato venitul balului tinutu in Blasu in 20 sept. 1879 in folosul fondului teatralu galb. 10 fl. (galbenu e sub postu 11 dtto 15/4 1880 soc.)	74 —	
8/3. Dl Ioan Petroviciu parocu in Ciclova-montana	100 50	
» Dl Iosif Orbonasiu din Szászvá- ros a conto pretensiunei de 100 fl.	15 —	
» Dl Basiliu Pap canonicu in Gherla a conto pretensiunei de 100 fl.	30 —	
15/5. Prin dl adv. Stef. Ioanovicu a conto pretensiunei Iosif Orbo- nasiu de 100 fl. s'au predatu.	10 —	
» Interese dela casa de pastrare dupa 100 fl. cu 4% dela 11 april 14 maiu	1 45	
» In schimbare de 10 fr. galb. auru in papiru	4 66	
16/5. 4 obligatiuni de statu a im- prumutului „Tisza“ ser. 1452 nr. 096; ser. 1483 nr. 060; ser. 2253 nr. 095 si ser. 2258 nr. 054 a 100 fl. cumperate		400 —
9/8. Prin dl adv. Stef. Ioanovicu a conto pretensiunei lui Iosif Orbo- nasiu de 100 fl. s'au predatu.	10 —	
» Prin dl adv. Stef. Ioanovicu pentru dl Ioan Papiu protopopu in Deva una actiune dela assigu- ratiunea „Transilvania“ nr. 1710 fol. 355/III in val. nom. a 100 fl.		100 —
10/8. Pentru 3 cupone a „Transil- vaniei“ a 2.70	8 10	
12/8. Pentru cupone	125 15	
29/8. Prin dl Ios. Vulcanu pentru		

Percepte.

	în bani fl. cr.	în papire fl. cr.
dl Lazar Constantin ca rata 3-ea din capitalul de 50 fl.	10 —	
29/8. Prin dl Ios. Vulcanu pentru Masim Balanu ca tacsă pe doi ani II—III	10 —	
» Prin dl Ios. Vulcanu pentru dl Simion Dregoiu ca tacsă pe doi ani II—III	10 —	
» Prin dl Ios. Vulcanu pentru dl Dionisiu Daminescu ca rata III din capitalul de 50 fl.	10 —	
3/9. Dela I. Vulcanu rata IV de 25 fl. pe suma de 100 fl. și camata de unu anu 1 fl. 25 cr. ergo obligațiunea dânsului se va da îndereptu. Acești 25 fl. au în-tratu :		
a) prin unu cuponu dela „Albina“ 9 fl.		
b) prin încassarea sumei edata în 3 sept. cu 17 fl. 25 cr. . . .	26 25	
13/9. Dela Albina pentru unu cuponu al Albinei și 4 buc. a Transilvaniei	19 80	
» Dela „Albina“ au crescutu libelul nr. 1568 cu care sânt depuse sumele de 8874 fl. și 140 fl. dela 1 iuliu 1879 pâna la junie 1880 în interese		403 45
14/9. Tacsă de membru pe 1880 dela Serbu	5 —	
23/9. Dl dr. Ioan Nichita adv. în Zileu depunându în favorea Societății obligațiunea rur. Ard. nr. 19444 à 50 fl. întra ca membru ord. pe viêtia		50 —
30/9. Prin dl adv. Ioanovicîu pentru dl Iosif Tomasielu preotu în Vrani în capitalu 50 fl.; interese dela 27 sept. 1875, 27 sept. 1880 15 fl. la olalta	65 —	
» Prin dl adv. Ioanovicîu pentru dl Petru Gligoru notariu com. în Baia de Crisiu în debitul seu de 100 fl. și accesorii una acție a bancei gen. de asigur. Transilvania nr. 1708 fol. 354/II în valôre de 100 fl. cu cupônele dela 1 febr. 1881—1885		100 —
» Dela dl Vasilie Popu canonicu în Gherla în debitul seu 100 fl. prin dl adv. Ioanovicîu 50 fl. . .	50 —	
» Prin dl adv. Ioanovicîu dela dl Marcu Moldovanu notariu în Petrilla à conto debitului seu de 100 fl. s'a trimisu	11 —	
» Prin dl adv. Ioanovicîu pentru dl Emericu Andreescu învetiatoru în Beregseu în debitul seu de 18 fl. à conto a platitu 6 fl. 50 cr.	6 50	
Suma :	1087 21	25081 97

Erogate.

5/1 1880. Pentru transferarea cassei dela Il. Sa dl Ioan cav. de Puscariu la cassariul nou George Szerb	6 —
7.4. Pe basa judecatoriei cercuale	

Erogate.

	în bani fl. cr.	în papire fl. cr.
din Sz.-Régen dtto 28 juliu 1879 nr. 4145/polg. se detrage din legatul lui Ionu Maior Popu		100 —
1/5. Pentru transferarea cassei cu ocaziunea mutarei cassariului . .	6 —	
15/5. Pentru cumperarea papirelor a împrumutului de „Tisza“	429 95	
3/9. Spesele cancelariei dlui Iosif Vulcanu	17 25	
30/9. Domnului advocatu Ioanovicîu liquidandu-se speșele cu 120 fl. și capetându deja 100 fl. s'a mai platitu 20 fl.	20 —	
Erogațiunile :	766 10	8911 90
Scrutându-se cassa s'au aflatu :		
Percepțiunile în suma de	1087 21	25081 97
Erogațiunile » » »	766 10	8911 90
Restul » » »	321 11	16170 7
La olalta	16,491 fl.	18 cr.
Budapesta 11/10 1880.		
	<i>Georgie Serbu</i>	<i>I. Hosszu.</i>
	<i>V. Babesiu.</i>	

Ah ! decând . . .

Ah ! decând în tieri departe ai plecatu, iubitul meu,
Ca unu noru pe-a mea viêtia s'a întinsu amarul greu ;
Diu'a eu te cautu cu gândul, nôptea 'n visuri te zerescu,
Ca unu crinu doritu de rôua, dupa tine me topescu.
Num' acum simtiescu eu focul iubirii 'ee ti-am pastratu,
Num' acum simtiescu eu pretiul fericirii ce-am visatu !

Sufia vântul . . .

Sufia vântul printre frundie 'n cetisioru,
A mea ânima s'aprinde de unu doru,
Gândul meu pribêgu se duce neopritu,
Colindându pamântul, ceriul nesfêrsitu.
Când mergu serile pe luna, me 'nfiuru,
Siôpte lini misterioșe 'n giuru-mi sboru ;
Parte n'am de fericire pe pamântu,
Siôptele ce-audu me chiama în mormântu !

Maria Suciú B.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux* —

(Urmare.)

Miss Varvara și acuma e acea frumșetia distinsa și nițelu cam rigida, acea imosanta figura, ca mai de multu.

Laurent vedea aceșta moșia pré frumôsa, care putea sê fia zestrea unei principese, și care în adevér eră zestrea conversatôrei beștrânei lady.

Iêr dn'a Forster cu îndatinat'a-i claritate nu ascunse nici de Laurent împregiurarea, ce a spusu și lui Pascal. Ma dôra ea gasiá necesaru sê povestêșca moștenitorilor ei lips'a de egoismu a fetei, ca aceia sê mulțamêșca aceea în modu cuviinciosu.

Ea iubiá fôrte pe tiner'a orfana, care crescú lângu dâns'a, și principiile sale americane nu aflau unu ce curiosu în aceea, câ nepotul ei ia de soția pe conversatôrea dânssei.

Pascal fu cuceritu mai alesu de modesti'a impu-

netore și cultur'a junei conversatōre, ier Laurent mai ales de frumseti'a aceleia.

Tōmn'a eră frumoșă, de și cam recorōșă; preumblările deviniau totu mai scurte, și ôpetii din Beau Rivage se departau unul câte unul sub clima mai caldă.

Laurent nu se interesă multu, că timpul mai reu va începe. Căci în apropierea lui erau ochii stralucitori ai Varvarei, cari luminau internul lui întunecat. Ma el se bucură de iern'a ploioșă și cu ninsori, căci astfel speră a putē petrece partea cea mai mare a ȕilei lângă miss Varvara. În cât pentru el, putea apoi să ningă, și să fii vijelia cât de mare p'afară.

El credea, că aice va putē regasi pacea. Pacea! Cât de multu n'a avutu parte de ea! Tōte aspirațiunile ànimei sale, și tōte cugetele mintii, doriau numai aceea! Și acestu visu nici odata nu voiă să se realizeze.

Privirea frumoșei miss Varvara resfirara grozavele suveniruri ale sufletului seu și fu în stare să adorma remușcarea neconținută a consciinței sale. Pân'atuncea nici odata nu esperiă acēst'a, nici în cele mai desfrânate petreceri ale sale.

Liniscea majestetica a tinerei fete i resfiră bōl'a sufletēșca; vocea ei alină tulburarea consciinței sale; privirea-i binefacatōre și placuta versă balsamu pe spiritul lui și stērnă speranția în ànim'a lui.

Linisce și speranția!

Câti ani trecura, de când dēnsul nu se simțea bine! Câte nopți a veghiatu! De câte ori a nisuitu să alunge din sufletul seu amintirea, ceea ce înse n'a reeșitu.

El credea a gasi în miss Varvara acel tesauru, care va vindecă spiritul seu.

Tiner'a copila se portă rece și cu demnitate. Dēca iertă pe Laurent a se apropiă mai tare de ea, în sufletul acestuia nu stērnă aspirațiunile zugravite mai înainte.

Ea nu pareă a observă nimica ce se ntempla în giurul ei. Pe noul locuitoru al Corsierului nu-l gasi de fel vrednicu de atențiunea sa deosebită. Ea remase nepasatōre și rece.

Dn'a Forster, căreia i placeau situațiunile curate, în o sēra i dīse :

— Iubit'a mea Varvara, eu sām fōrte convinsă, că numai dela tine atērna să fii soȕi'a lui Laurent Forster.

— Eu credu, că va fi mai bine să nu me maritu, — respunse miss Varvara pe scurtu și simplu.

VI.

O ideia nobila, care preocupă viu pe Pascal, îl duse inderetu la Paris dupa aventurile sale din Elveȕi'a, precum avea dēnsul datin'a să numēșca de jumatate seriosu, de jumatate în gluma, excursiunea sa.

Starea lui, legaturile sale și influinȕi'a-i de multu îl facura capabilu să soliciteze agrăȕiarea Ismērie-ei.

Trecura deja mai multi ani dela condamnarea ei; serman'a condamnată se portă fōrte bine, spiritul-i blāndu, manier'a-i plina de resignațiune, și acel respectu, ce și-a meritatu din partea calugaritēlor aplicate în închisōre, și opiniunea directorului, spriginiau și motivaie de ajunsu intențiunea lui.

Înce și în presupunerea lui, care s'a nimicitu atât de iute, ca să se așede definitivu în Corsier, nu voiă să ncredintēze eventualității succesul planului seu, ci și-a propusu firm, să întrebuintēze tōta înriurirea sa în interesul Ismērie-ei.

Ce e dreptu, dēnsul a parasitu Parisul grabnicu, fără să fi dispusu în caus'a acēst'a; dar în timpul acela se începeau feriele judecătōresci și intervalul acesta nu este acomodat pentru dispozițiune în-astfel de afaceri.

Judecatoriul sēu umblau la vēnatōre, sēu petreceau la sate, și abiă s'aru fi ocupatu cu studiare de asemenea cause.

Acuma se rentōrse la Paris, când judecatoriile își renecepu lucrările, și starui cu diligenȕia dupla să umble în caus'a nefericitei sale amice.

Întrebările sale mai nōue i inspirara speranția. La ministeriul de justiȕia s'a studiatu procesul Ismērie-ei, s'a reveȕutu raporturile directorului închisōrei, și fără d'a se pronunȕiă o sentinȕia hotarita, Pascal vedea, că are prospectu la reducerea timpului de pedēpsă.

Înse Pascal voiă să mijlocēșca iertarea totală a pedepsei, și în acēsta nobila luptă el simțea, că înca n'a întrebuintiatu tōte armele ce-i steteau la dispozițiune.

Cu tōte aceste înse el nu avea unu punctu de mănecare hotaritu, ca să-si pōta ajunge scopul.

Ismērie scriea destul de des lui Pascal. Epistolele ei atestau de multa fragedime, dar totu odata și de multa abnegațiune.

El așeptă deja de multu să vedă pe Ismērie.

Ocupațiunea lui continua, condițiunile-i modeste de pân'acuma nu-l iertau să-si eșcute planul. De atuncea și-a eluptatu unu nume, avea și o sumă de bani economisati, dispunea de mai multu timpu liberu, și își putea permite acea bucuria durerōșă, ce avea să-i produca revederea.

Dar cunoscea pré bine pe nefericit'a mama, pe care voiă s'o cerceteze, și sciea bine, că cea mai mare bucuria și cea mai mare fericire, ce pōte să-i facă, ar fi aceea, dēca nu numai i-ar vorbi de Juliette, dēca nu numai i-ar zugravī-o, dar totu-odata i-ar și aretă mic'a-i fetiȕia.

Oh! fără ndoiēla numai din departare... Pascal întocmai așă, ca ēnsasi Ismērie, nu voiă ca sufletul acestei copile de doi-spre-dece ani să cunōșca sōrtea trista a mamei sale, și organizaiea înspaimântatōre a închisōrei.

El speră, că mic'a Juliette nu scie sōrtea mamei sale, și credea, că delicatēti'a femeieșca a Sabine-ei, care a primitu crescerea fetei, va tainui acēsta pentru totdēuna.

În considerarea acestei cugetări pie Pascal se lînisci cu totul și eră siguru de Sabine, cu tōte că între ea și între verul seu în privinȕi'a acēst'a nu s'a facutu nici o învoiēla, cu tōta îndestulirea sufletului seu credea asiguratu viitoriul Juliette-ei.

Ca el să pōta revedē pe mic'a Juliette și să conduca pe aceea nu la mama-sa, ci în apropierea privirii de mama, eră necessariu să facă visita Sabine-ei, la care se află Juliette.

De și înainte cu cinci ani credea despre sine, că simțemintele sale pe cari le nutrise atuncea, vor cuprinde ànim'a-i pentru totdēuna și nu vor disparē nici odata, cu ôresicare lînisce filosofica își dīcea, că activitatea continua a vietii din Paris, ochii plini de farmeci ai Varvarei, produsera destula schimbare în sufletul seu, ca să pōta pași cu lînisce de ajunsu iērasi înaintea acelei femei, care l'a respinsu.

Fără să-si fi continuatu meditarea, ca omul care ține la hotarirea sa, ori ce să fii urmarea aceleia, Pascal plecă spre fabric'a de sticle, unde de câteva luni domniă Honoré Tanguin și soȕi'a sa.

Presinȕi'a parcehei bogate se vedea fōrte pe totu esteriorul fabricēi, mai ales în giurul castelului și în arangiarea interioară a aceluia.

Sabine nu fu în stare să facă din fabric'a de sticle unu castelu precum ar fi voitu, totusi straformă fabric'a cu mari spese și cu splendōre risipitōre.

(Va urmă.)

S A E O N U

Calindarul septemânei.

Ţiu'a sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și serbatorile.	Sorele resare	Sorele apune
Duminica	12	24	Mrii Probu și Tarach.	6 54	5 6
Luni	13	25	Mrii Carpu și Papilu.	6 56	5 4
Marti	14	26	(†) Cuv. Paraschiva.	6 58	5 2
Mercuri	15	27	Mart. Lucian.	6 60	4 0
Joi	16	28	Mart. Longino Cent.	6 2	4 58
Vineri	17	29	Par. Osie și Andreiu.	6 4	4 56
Sâmbeta	18	30	S. Ap. și Ev. Luca.	6 5	4 55

Din Cernauti.

(O adunare sociala a Societății academice „Junimea” de aici.)

— 17 octombrie.

Cu placere vedu în salónele dv. dle redactoru repesentate mai tóte părțile locuite de Români, numai dela noi am cetitu fórt puçin pe paginile acestei foi.

Ori cine va ðice că caus'a acesteia va fi de siguru indiferentismul ce domnesce și la noi, întocmai ca prin alte locuri façia de totu ce este naționalu. Numai decât trebuie se ne întristămu adâncu, când vedemu acést'a lâncedire generala.

Avemu ce e dreptu aice o inteliginția numerósa, înse cu tóte aceste viétia noastră sociala nu ofere multa materia pentru corespondintele unui ðiuaru socialu românesc.

Cu tóte aceste vinu se ve dau o mica schitã despre activitatea junimei studióse de aici pe terenul progresului naționalu.

Când în 1875 cu ocaziunea deschiderii universitãtii s'a înființiatu „Societatea academica româna „Arborós'a”, în opidul nostru erã o viétia viala între junii academici români de aici, plina de speranția și cu zelu naționalu. Societatea atunci avé unu prezentu stralucitu, și unu viótoriu plinu de speranția. Împregiurările înse tóte le-au ruinatu, nu ne-a remasu alt'a decât numai aducerea aminte că a esistatu odata.

În locul ei înființiatu junii academici români de aici în 1878 o alta Societate academica româna „Junimea”, și zelu care-l aretara ei la înființierea ei ne façu se așeptămu multu dela ea, dara ne-am înșelatu. Chiar doi ani dupa acea în anul curinte, în vér'a trecutã, întrara intrigi între membrii ei, în urm'a unei ambițiuni cu totul fãra locu la așã unu scopu sublimu, care-l are înaintea ochilor unic'a societate a tinerimei studióse române din Bucovin'a. În urm'a acestor nențelegeri o mare parte din membrii ei se desbinara de ea și consolidara o alta societate cu timbru mai burșicosu „Bucovin'a”. Acuma mic'a remașitã a membrilor remasi fideli vechiei Societãti „Junimea”, și continua activitatea, care înse nu consta în óre-care progresu pe terenul literaru, fia pe calea discutarilor, séu laborațiunilor sciintifice, séu și a culturai musicale, ci simplu numai în o adunare cel puçin odata pe fia-care luna în óre-care otelu séu gradina publica, unde apoi consumându valorosii membrii a societãtii o cantitate anumita de bere, se imprascia dupa ce au facutu acestu sacrificiu destul de importantu în ochii lor în folosul progresului naționalu.

În 14 l. c. am participatu și eu la o atare adunare sociala ca óspe în otelul „Mayer” pe piația „Austria”. Dupa recomandările îndatinat fui destul de atentu la decursul acesteia. Cu parere de reu observai,

cã la o atare adunare sociala româna, a junilor academici români, vorbira mai toti membrii în limb'a germana între olalta, pâna ce întrându președintele se întruni o Kneipa, care facându ordine se discuta și în limb'a româna. Se cântara multe cântece românesci, între cari primul locu il ocupara cântecele junelui și talentatului nostru componistu C. Porumbescu. Déca în onórea elementului germanu, ce participara înca la acést'a Kneipa ca óspeti se cântara și multe cântece germânesci, între cari cel mai mare aplausu il câștiga cântecul burșicosu :

„Als die Römer frech geworden
Zogen sie nach Deutschlands Norden“ etc.

Junimea representa generațiunea viótorã; durere căci junimea studiósa româna de aici, nu-si póte conservã în atât caracterul seu naționalu, încât la o atare petrecere curatã naționala se batjocurescu pe sine ênsusi. „Suum cuique”.

Porthos.

P u n c i u.

O tinera femeia, care dupa esterioru parea a fi de o înalta distincțiune, se urcase într'unu vagonu de clas'a I-a unde câtiva școlari erau aședati.

Unul din ei isi aprinse deja țigarea.

Stânjenitu unu momentu la vederea nóuei venite, isi luã curagiul și ðice :

— Dómna! Ve supera fumul de tutunu . . .

— Nu sciu domnule, — respunse dómna, cu o simplicitate demna, — n'am veçutu pe nimeni fumându înaintea mea.

*

Între unu Francesu și unu englesu :

Francesul : Limb'a englesa e cea mai ciudata din tóte pentru pronunçiare; astfel scrieti Shakespeare și pronunçiatu Șekspir.

— Aoh, — respunde Englesul, — al vostru est anca mai ciudatly, voi scris elastique and pronunçiatu caoutchouc.

*

Unu proverbu englesu fórté în favóre pe lânga junele miss care-si cautã barbatu :

„E mai bine a fi comór'a unui betrãnu, decât selav'a unui june”.

*

Doi studenti, cari locuiau într'o camera, într'o nópte unul ðise celuilaltu :

— Mișule!

— Ce vrei?

— Dormi!

— Pentru ce?

— Iéta ce, déca nu dormiai ti-așu fi cerutu sã-mi împrumutu o rubla.

— Dormu!

*

Doi agricultori, vorbindu despre frumósele producțiuni ale primaverii, unul dintr'ensii ðise :

— Déca aceste ploii, vor continuã înca vr'o câteva ðile, tóte vor resari din pamântu.

— Ce-mi spui, — ðise celalaltu, — eu care am dóue neveste îngropate?

Kelly, capitanu de banditi în Australia.

Nimene nu ne póte acusã, că publicãmu portreai unui banditu, căci ilustrațiunea din nrl presinte în façisãza întregu individul de care voimu sã vorbim. numai façia lui nu ni-o aréta.

Nici nu voiesce el sã o védã cineva, cu alã' mai

puțin persecutorii sei înarmați, căci atunce ar trebui să mōra la momentu, glontul l'ar trēnti la pamēntu.

Deci ca glontul sē nu-i pōta atinge faci'a, el a imbracatu o larva de feru. Acēst'a apoi l'a facutu și mai înspaimāntatoru, totu ținutul se teme de el ca de uciga-l cruce, iēr band'a condusa de dēnsul și de frate-seu, Eduard și Daniil Kelly, deveni renumita pe malurile riului Murray.

Cutezanti'a acestei bande merse așā departe, încāt în decembrie anul trecut, atacă unu orașu întregu, Euroa, și din banc'a orașului jefui vr'o 50,000 fl.

În urma apoi guvernul din statul Victoria tramise în contra lor soldati și tunuri; dar pe atunce deja ei se carara în alte părți.

Chiar și în ver'a acēst'a, înainte cu două luni, band'a intră în orașul Jerilderie, ȳiu'a la miēdiadi, robi pe cetățieni și jefui banc'a.

Dar în urma conducatoru fu tradatu. Ostasii îl încungiuarara. El isi trase pe capu larv'a de feru, dar unu soldatu i pușcă piciorul, cađu și fu prinsu.

I. H.

C e e n o u ?

Adunarea din Sibiu a Societății pentru fondu de teatru românū fu salutata de către „Telegraful Românū” prin unu articolu de fondu care se ncheia astfel: „Dar și până a fi în pozițiune sē facemu acēsta, sē deschidemu brațiile și inimile nōstre acelor ce vinu din mare departe în misiunea culturi naționale și împreuna cu dēnsii sē serbāmu o ȳi sēu două de serbatōre, nutrindu-ne cu speranța că mai curēnd sēu mai târȳiu, vom ajunge la limanul doritu, la acele ȳile, în cari în libera stralucire a radielor culturi sē tragemu o hora mare, la care cu mândria și cu bucuria sē caute patria întregă. Căci prejudețiile stracurate în viața politica și sociala până în ȳilele nōstre au sē dispara odata din plaiurile patriei, și toti, cum sūntemu, și cum ne chiamāmu, avemu sē traimu fără de cea mai mica umbra de jelsia sēu neîncredere reciproca; căci prismele supremației, prin cari unii privescu astadi lucrurile, nu vor mai putē resista îndelungu curențului, ce sufla puternicu peste Europa. Fiindu întrunirea de Dumineca și luni o pregătire a viitorului seninu, senine sē ne fia fetiele nōstre ca primitori și împreuna cu poeul dramaticu sē provocāmu și pe oșpetii nostri voioși sē fia: căci vinu la aceia, cari pe dēnsii i numescu „ai nostri” și le ȳicu din adāncul inimii: Manōsa și roditōre ve fia munca, bine ati venitu!

Hymen. *Moisiu Chergaru* din Chertesiu comit. Arad, abs. clericu, și-a serbatu cununia la 28 sept. a. e. st. v. cu amabila domnișōr'a Elisa Halmagianu din Crocna. — *Di Anania Trombitiasiu* și-a încredințatu de soȳia pe domnișōr'a Irina Moldovanu, fiic'a dlui D. Moldovanu, fostu vice-președinte al tablei regesci din Mureșu-Oșorheiu.

Societatea „Petru Maiorū” a junilor romāni din Budapesta și a reneputu activitatea constituindu-si biroul pe a. șc. 1880—1 în urmatoriul modu: Președ. Georgiu Serbu, deputatu dietalu; vice-președ. drnd med. Georgiu Creniceanu; secretariu Nicolau Mladinu, juristu în a. IV; notari: Aureliu Oprea și M. Oresianu, juristi în a. I; cassarlu Emiliu Poruțiu, tehnicu în a. V; controloru Georgiu Vessa, medicin. a. III; bibliotecariu Camilulu de Visnitiu Negulescu jur. III; redactōre la fōi'a „Rosa cu ghimpi” Constantin Groza, med. în a. II.

Balu la Naseudu. Din Naseudu ni se scrie: În 4 oct. n. sa arangiātu aici unu balu întru folosul fondului studintilor morbosi înse a fost fōrte reu cercetatu. La quadrile abiā erau 14 parechi. În privința arangiării înca se putē face mai multu, cel puțin erā de

doritu sē se obduca padimentul cu cēra ca publicul se nu fia condamnatu a suferi o pulvere ca în Zahara, altcum destulu de nesānetōsa pentru plumāni. Dēca acestu balu se bucura de o poporalitate atāt de mica în Naseudu și cu deosebire în cercul damelor, cari au escelatu prin absinti'a lor, dēca unu balu pentru unu scopu atāt de nobilu și salutaru se bucura de o simpatia atāt de mica, aru fi bine sē înceteze de totu pentru viitoru. Trebuie sē întonezu barem că între paranteze cumca la acestu balu au escelatu prin absinti'a lor cu deosebire corpurile didactice. Petrecerea altcum a fost fōrte animata și a duratu până diminētia. P.

Unu romanu tristu. Tiner'a și frumōs'a fiica a unui cetățianu din Buda iubiā de timpu îndelungatu pe unu tineru, ai cărui parinti nici decāt nu aprobau acēsta legatura. Tinerul bolnavindu-se înainte cu cāteva septemāni, cocōn'a Antonia nu putē sē afle nimica despre dēnsul. Înainte cu cāteva ȳile ea se duse în cimiteriu ca sē vedea mormēntul matusiei sale, și cum umblā printre morminte, de odata zari pe unul numele alesului ei. Numai atunce aflā, că acela de două septemāni a muritu. Suprinderea într'atāta o impresionā, încāt leșină și nebuni.

Unu procesu curiosu s'a desbatutu ȳilele trecute la o judecatoriā din Viena. O frumōsa copila se plānse acolo, că unu dentistu a facut'o atenta, că dēns'a are cāțva dinti rei, cari s'aru putē înlocui ușor cu altii buni, și astfel frumseti'a dēnsei ar cresce. Copila, în interesul frumsetiei sale se învoi. Se duse în laboratoriu dentistului, înse fiindu că operațiunea avea sē se faca gratuitu, dentistul o predete adjuțntului seu, ca sē mai învetie și acela. Adjuțntul se și apucā de lucru, și trase iute vr'o șese-spre-dece dinti buni și rei. Când copil'a se deștepta, se ngrozī, și pretinse, ca dentistul sē-i puna unu șiru întregu de dinti. Înse medicul refusā, declarāndu, că e de ajunsu, că i-a trasu gratuitu. Acuma judecatori'a va decide dēca medicul e silitu a pune copilei atātia dinti noi?!

Necrolōge. Iosifu Fūlepu, comerciante în Tērgu-Mureșului ca consoȳiu; Alesandru, ca fiu; Ecaterina mar. Leontinu Popu, jude la trib. reg. în Clușu, fiul și fiicele acestea și Elena ca fiice; Elisabeta, mar. Ioan Csatt, tabacaru; Maria, mar. Iosif Gerendi, jude la trib. reg. în Deva și Sofia, mar. Dem. Manu comerciante în Tērgu-Mureșului ca sorori, fii, fiicele și nepotii acestora; Daniil și Georgiu Moldovanu, ca veri; Iuliana Fūlepu, mar. ved. Grama, Anna Fūlepu, mar. Popu și Benjamin Fūlepu ca cumnati, fii și fiicele acestora cu ānima sfașiată de durere anuncia, ca prē iubit'a consoȳia, cea mai buna mama, credincōs'a și iubitōre sora, matusia și cumnata, modelul de virtutiile casnice și familiare *Anna Fūlepu nasc. Deacu*, în etate de 60 ani și 40 ani ai fericitei casatoria, în urm'a unui morbu scurtu, a încetatu din viața. Remașitiilei pamēntesci în 20 octombrie a. e. la 3 ore d. m. dupa îndeplinirea rugăciunilor se dusera la gar'a din Clușu, de unde pe calea ferata se transportara la Tērgu-Mureșului și acolo joi, în 21 oct. la 3 ore d. m. se înmormēntara în cinteirimul gr. cat. — Ioan Popu, fiic'a și ginerele, Ioan Coseanu, cu ānima înfrānta de durere facu cunoscuta mōrtea iubitei și buneii soȳie, maice și sōcre, *Rosalia Jelen* trecāndu din viața la cele eterne dupa unu morbu de trei septemāni în octombrie a 14-a a. c. deminēti'a, în etate de 45 și dupa o fericita casatoria de 24 ani. Osemintele-i se înmormēntara în oct. a 16-a.

Cronic'a lumei.

Literatur'a iapanesa. În 1878 în Japoni'a, afara de cele nōue ȳiuarie englese și franceze, au aparutu 266 ȳiuarie în limb'a iapanesa; numai în capitala 66 de ȳiuarie nōue aparura și 80 încetara. Capital'a are

128 diuarie, și între aceste cel mai importantu: „Jomiuri Simbun“ apare în 20,000 esemplare. Dar și numărul cărților e mare. În numitul anu 5317 opuri noue aparura, în 9967 tomuri.

Espediarea copilului cu bagagiu. Espediarea unui copilu prin mare vitesa ca unu bagagiu este unu faptu de necrețutu. Dar totusi unu asemenea faptu s'a întâmplatu de curênd în America. Ieca ce cetimu într' unu diuaru americanu: unu baiatu de unu-spre-șecele ani, anume Casey Pommel, a fost dîlele trecute espediatu de parintii sei dela Kansas la Philadelphia ca o simpla lada. El a sositu la destinațiune în vagonul cu bagagiu, purtându la gâtul seu atêrnatu unu micu saculețiu cu bani. Pe drumu, când conductorul i cumperă ceva de mâncatu, bagă mân'a în saculețiu și luă bani, scriindu pe unu carnetu cheltuiela facuta. Drumul de o mie de kilometri a fost percursu de acestu copilu fără nici unu accidentu.

Statu'a regelui Victor Emanuel. „Gazetta oficiala“ italiana, dela 24 septembrie, publica program'a concursului pentru monumentul ce se va redică la Roma în onôrea regelui Victor Emanuel. Toti artisti italiani și straini sînt admisi la acestu concursu. Proiectele nu trebuie să întrêca sum'a de 9 milioane lei. Concursul va fi închisu la 25 septembrie 1881. Proiectele se vor primî, dela 25 august 1881, la secretariatul comisiunei regesci pe lângă ministeriul de interne. Trei premii, unul de 50,000 lei, unul de 30,000 și unul de 20,000, vor fi date autorilor celor trei proiecte mai bune.

O noua expedițiune la polul de nord se pregatesce prin ingrigirile comandantului Cheyne care-si propune a face caletori'a pe corabi'a „Vega“, al cărei nume l'a ilustratu Nordenskjöld și care se spera a se dobândi dela dl Dickson. Unu comitetu creatu la Londra spre a adună cele 30,000 lire sterlinge necesare a primitu deja numeroșe subscripțiuni în bani și în natura și o cerere de subvențiune se va adresă viitorului parlamentu. „Vega“ aru fi montata cu 40 de ômeni și echipata pentru unu serviciu de trei ani. Balône se vor întrebuintă spre a explora în timpurile liniscite părțile suprafaței terestre seu ghiacăose pe care aru avé să le strabata saniile și afara de acêsta s'aru mai luă unu balonu de reserva pentru casul când acestu mijlocu de transportu ar deveni necesaru, de esemplu spre a merge să ié la 8 kilometri de golful Discovery, la 81°44, latitudine, carbunele care se gasesce acolo la suprafața pamêntului, la mica distanția de cōsta. Espedițiunea Cheyne s'ar face în 1881; acêsta va fi a patra dela 1871 care va fi îndreptata spre polul de nord. Aceea a lui Polaris (americana) în 1871, a duratu trei-deci de luni și a costatu 10,413 lire sterlinge; aceea a lui Alert și a lui Discovery, în 1875, a absorbitu în acelasi timp 112 mii 250 lire sterlinge și espedițiunea vasului „Vega“ în 1878, a duratu doi ani și a costatu 20,000 lire sterlinge.

Ometu coloratu în roșu. În 25 octombre într'o duminica locuitorii a dōue departamente, din Basses-Alpes și Isère vedura trecându pe d'asupra lor în cursul unei dîle întregi nori întunecosi. Acêsta fu urmata de caderea unui ometu abondentu nu albu, dar de o colóre roșia de caramida. Acestu ometu roșu eră de o abundanția așa că toti muntii se acoperira pâna la o înalțime de 2—3000 metri de o patura roșietica de asupra căreia se ridicau verfurile munților curatu albi. Unu locuitoru din Barcelonette avu ide'a de a culege o cantitate din acestu ometu, o topi și remașit'a a tramise dlui Daubrêe. Acestu invetiatu mineralogistu a recunoscutu în materi'a coloranta a acestui ometu o pulbere calcara amestecara cu particule de mica și feldspat. Din punctul de vedere al compositiei sale, pul-

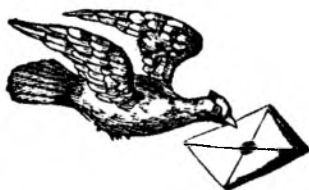
berea nu pōte avé o origine cosmica seu estraterestra, dar provine de pe pamêntu. Pe de alta parte ea nu e de natura culcanica ca cenușa cațuta la diferite epoce în Irlanda seu Norvegia și nici nu e nisipu venindu din deșerturile Africane. Nu sê pōte spune de pe ce teritoriu vêntul a luat acêsta pulbere care a coloratu ometul în dōue departamente; cea ce e curiosu este, că: ometul cațutu astfel coloratu a mai aparutu la 1846 în acelasi departamente și la 1863 în Pirineii-Orientali. Înse în acesti ani, 1846 și 1863 ea fusese precedata de furtuni grozave.

Unu nou felu de telefonu. S'a facutu esperienție lângă Mans (Franci'a), la o distanția aprōpe de 33 kilometri, cu unu procedeu nou de transmiterea sunetului și a cuvêntului omenescu. Aparatul esperimentatu se compune dintr'o lada mica de lemn în care se afla o alta de sticla. În acêsta din urma sînt aședate niște mici cilindre de carbonu puru, care, prin diferința lor de conductibilitate, transmite la postul receptoru vibrațiunile produse de curentu. Mai e de adaugatu, că aședarea și stringerea lui e trêba numai de unu minutu. Transmiterea se face prin ajutorul unui firu unicu. La 24 de kilometre, se audiă și se recunōsece vocea vorbitorilor. Cu acestu instrumentu apoi nu e trebuința ca sê se vorbêca în ceva. Se vorbesce ca în totdeuna, dar numai fiindu lângă aparatu. Inventatoru, dl Maiche, afirmă că pōte sê face sê funcționeze sistemul seu, prin cablul transatlanticu, între Franci'a și America.

O caruția cu aburi circulă de cātva timpu prin Berlin. „Gazetta de Lipsca“ observa, că unu altu orașu al Germaniei, Chemnitz, centru manufacturieru al Saxoniei, a cărui populațiune este de aprōpe 50,000 suflete, posedă de dōue luni o caruția cu aburi care servă la transportarea marfurilor prin mijlocul stradelor, fără ca sê fi fost de trebuința a se pune șini. Din lun'a lui iuliu și pâna acum acêsta caruția a transportatu 184,395 chilogramme de marfuri în 44 caletorii cari s'au efectuatu cu înlesnire prin tōte mahalalele orașului, în suisuri, coborișuri și cotituri, fără a produce nici unu accidentu. Construcțiunea ei este fōrte ingeniōsa; mai tōta greutatea poverii cade pe rōtele din napoi. Mașin'a de aburi face pușin sgomotu, și nu iese nici de cum fumu multu.

Se scrie din Atena, că la muntele Athos, dl Bokkos, studentu în teologia, a descoperitu în manastirea Iberilor, manuserisele celebrului Photius din Constantinopole, cuprindēdu șese-spre-șecele homelii, dōue discursuri asupra sufletului și asupra principiilor corpurilor, dōue-deci și cinci epistole inedite, unu tratatu asupra credinței ireproșabile, și în fine espunerea deliberațiunilor primului și al doilea Sinodu dela Constantinopole. Tōte aceste scrieri vor fi în curênd publicate.

Post'a redacțiunei.

Treiluniul oct.—dec.

s'a inceputu cu nr. 75. Aceia cari dorescu sê aiba fōi'a nōstra și mai departe, sînt rugati a ne tramite prețiu de prenumerațiune; ier aceia cari nu mai dorescu sê aiba fōi'a nōstra, binevoiesca a ne înapoiă numerele primite în acestu treiluniu, ca sê-i stergemu din registrul abonanților.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru:
IOSIF VULCANU.